

Hased

Haset, bir kimsenin hayırlı bir işi veya evi, malı, mülkü, ilmi olsa, o kimseden bunların gitmesini, onda olmayıp, kendinde olmasını istemektir. Onda olduğu gibi kendisinde de olmasını istemek haset olmaz. Buna gıpta etmek, imrenmek denir. Günah değildir.

Başkasının, kendinden üstün olan her şeyini kıskanana, yani ondaki üstünlüğün, yalnız kendinde olmasını isteyene, kıskanç denir. Bu hâl, en kötü huylardan biridir. Kıskanç insan, ömrü boyunca rahatsız insandır. Böyle insan, kendinden aşağı olan insanı görmez de, kendinden yüksek ve varlıklı insanın her şeyini görür ve onu kıskanır. Kıskanç insan, Allahü teâlânın kendisine verdiği şeylere razı olmayan insan demektir. Allahü teâlânın verdiği razı olmayan insandan, Allahü teâlâ da razı olmaz. Allahü teâlânın bir insandan razı olmaması ise, felaketlerin en büyüğüdür. Artık o insan, dünyada da, ahirette de zarardadır.

Bunun için, kendisinde kıskançlık ve haset duygusu olduğunu gören, bu kötü huyundan kurtulmalıdır. İnsanlar, kendilerini ıslah edebilirler. Kıskançlıktan kurtulanlar rahat ve huzura kavuşur. Bu iş, zenginlik ve fakirlik işi değildir. Bu iş, kalbin zenginliği ve fakirliği işidir.

Nice fakirler vardır ki, bir lokma ekmek kazanınca, Allahü teâlâya şükreder ve zenginlerin hâlini düşünmez bile. Nice zenginler de vardır ki, milyarlarına daha birkaç milyar ekleyemediği için üzüntü içindedir.

Kıskanç insan, başka bir insanın kendinden iyi giyinmesini, iyi yaşamasını hazmedemez. Yani onun boyunu bosunu, güzelliğini, çalışkanlığını, başarısını kıskanır. Daha kötüsü, onun başına gelen fenalıklara sevinir.

İşte bu hâl, kıskançlığın en kötü derecesidir. Böyle insandan, Allahü teâlânın yardımı kesilebilir. Daha da mahrum olur. İyi kalbli ve herkesin iyiliğini isteyen insan, Allahü teâlânın himayesinde demektir. Bir hadis-i şerifte, **(Bir müslüman, kendisine istediği bir iyiliği, başka bir müslüman için istemezse ve bir müslüman, kendisine gelecek bir kötülüğü, istemediği halde, o kötülüğü başka bir müslüman için isterse, onun imanı tam değildir)** buyuruldu. Yani, Peygamber efendimiz yalnız kendisini düşünenleri beğenmiyor. Başka müslümanları düşünenleri beğeniyor ve öyle yapmalarını istiyor. Düşünün bir kere; bütün dünya, Peygamber efendimizin bu emirlerini yapmış olsa, dünyada kavga, gürültü kalır mı?

Haset, tekebbüre sebep olur. Başkasında bulunan nimetlerin ondan ayrılarak kendisine gelmesini ister. Onun haklı olan sözlerini ve nasihatlerini reddeder. Ondan bir şey sorup öğrenmek istemez. Kendinden yüksek olduğunu bildiği halde, ona tekebbür eder. İmam-ı Gazali hazretleri, (Bütün kötülüklerin başı, kaynağı üçtür: Haset, riya, ucub) buyurdu.

Haset eden, çekemediği kimseyi gıybet eder, çekiştirir. Onun malına, canına saldırır. Kıyamette, bu zulümlerinin karşılığı olarak, hasenatı alınarak ona verilir. Haset edilendeki nimetleri görünce, dünyası azap içinde geçer. Uykuları kaçır. Hayır hasenat işleyenlere on kat sevap verilir. Haset bunların dokuzunu yok eder, biri kalır. Haset edenin duası kabul olmaz.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

(İnsanların gizli şeylerini araştırmayın, kusurlarını görmeyin, düşmanlık ve haset etmeyin, birbirinizi kardeş gibi sevin, çekiştirmeyin. Müslüman Müslümanın kardeşidir, ona zulmetmez, yardım eder. Onu, kendinden aşağı görmez.) [Buhari]

Haset, kıskanmak, çekememek demektir. Yani, Allahü teâlânın birine vermiş olduğu nimetin ondan gitmesini istemek demektir. Ondan gitmesini istemeyip de, kendisinde de olmasını istemek, haset olmaz. Buna gıpta etmek, imrenmek denir. Gıpta güzel bir huydur. İslamiyet'in ahkâmına, yani farzları yapmaya ve haramlardan sakınmaya riayet eden, gözeten salih kimseye gıpta edilmesi vaciptir. Dünya nimetleri için gıpta etmek tenzihen mekruh olur. Birinde bulunan kötü, zararlı şeyin gitmesini istemek, gayret olur.

Kaynak: dinimizislam.com